
Kompleksianalyysi b**Syksy 2016****Harjoitus 3, 24.11.2016 klo 8-10, M303**Lisää tehtäviä paperin toisella ja neljännellä sivulla.

---

1. Esitä funktio $z(s, t)$, joka deformerii jatkuvasti silmukan Γ_0 silmukaksi Γ_1 alueessa D , missä Γ_0 on ellipsi $x^2/4 + y^2/9 = 1$ kuljettuna kerran vastapäivään alkaen pisteestä $(2, 0)$, Γ_1 on ympyrä $|z| = 1$ kuljettuna kerran vastapäivään alkaen pisteestä $(1, 0)$ ja D on rengasalue $1/2 < |z| < 4$. *Vihje:* Tarkastele silmukan Γ_0 parametrisointia $x(t) = 2 \cos(2\pi t)$, $y(t) = 3 \sin(2\pi t)$, missä $0 \leq t \leq 1$.

2. Olkoon C ympyrä $|z| = 2$ kuljettuna kerran positiiviseen suuntaan. Laske:

$$(a) \int_C \frac{\sin(3z)}{z - \frac{\pi}{2}} dz, \quad (b) \int_C \frac{5z^2 + 2z + 1}{(z - i)^3} dz, \quad (c) \int_C \frac{\sin(z)}{z^2(z - 4)} dz.$$

3. Laske

$$\int_C \frac{z + i}{z^3 + 2z^2} dz,$$

missä C on

- (a) ympyrä $|z| = 1$ kuljettuna kerran vastapäivään;
  - (b) ympyrä $|z + 2 - i| = 2$ kuljettuna kerran vastapäivään;
  - (c) ympyrä $|z - 2i| = 1$ kuljettuna kerran vastapäivään.
4. Olkoon f analyyttinen sekä suljetulla yksinkertaisella ääriviivalla Γ että sen sisällä. Osoita Luvun 1.5 tulosten avulla, että

$$\int_{\Gamma} \frac{f'(z)}{z - z_0} dz = \int_{\Gamma} \frac{f(z)}{(z - z_0)^2} dz$$

kaikilla $z_0 \notin \Gamma$.

5. Olkoon D kompleksitaso, josta on poistettu pisteet 0 , $2i$ ja 4 , ja olkoon Γ ääriviiva Kuvassa 1(a) (ks. Sivun 2, paperin toinen puoli). Mitkä seuraavista ääriviivoista voidaan jatkuvasti deformoida ääriviivaksi Γ alueessa D :

- (a) ääriviiva Γ_0 Kuvassa 1(a);
- (b) ympyrä $|z| = 3$ kuljettuna kerran positiiviseen suuntaan alkaen pisteestä $z = 3$;
- (c) ympyrä $|z| = 10^4$ kuljettuna kerran positiiviseen suuntaan alkaen pisteestä $z = 10^4$;
- (d) ympyrä $|z - 2| = 1$ kuljettuna kerran positiiviseen suuntaan alkaen pisteestä $z = 3$.

6. Laske

$$\int_{\Gamma} \frac{z}{(z+2)(z-1)} dz,$$

missä Γ on ympyrä $|z| = 4$ kuljettuna kahdesti myötäpäivään.

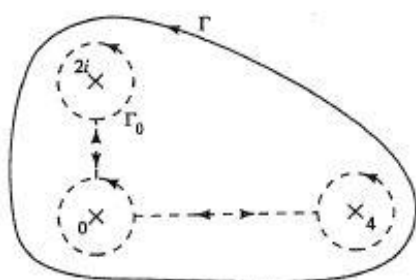
7. Laske

$$\int_{\Gamma} \frac{e^{iz}}{(z^2+1)^2} dz,$$

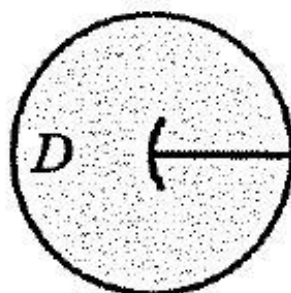
missä Γ on ympyrä $|z| = 3$ kuljettuna kerran vastapäivään.

8. Mitkä seuraavista alueista ovat yhdesti yhtenäisiä:

- (a) vaakasuora kaistale $|\operatorname{Im} z| < 1$;
- (b) rengasalue $1 < |z| < 2$;
- (c) kompleksitaso pois lukien ei-positiivinen reaaliakseli;
- (d) ellipsin $4x^2 + y^2 = 1$ sisäosa;
- (e) ellipsin $4x^2 + y^2 = 1$ ulko-osa;
- (f) alue D Kuvassa 1(b).

(a) Ääriovi Tehtävässä 5.

(b) Onko D yhdesti yhtenäinen?

Kuva 1: Tehtävissä tarvittavat kuvat.

Kompleksianalyysi b**Syksy 2016****Harjoitus 4, 24.11.2016 klo 12-14, M303**

---

1. Olkoon f yksikkökierokossa $\mathbb{D}$ analyyttinen funktio, jolle pätee $|f(z)| < 1/(1 - |z|)$ kaikilla $z \in \mathbb{D}$. Osoita, että

$$|f^{(n)}(0)| \leq \frac{n!}{R^n(1-R)}, \quad 0 < R < 1, \quad n \in \mathbb{N}.$$

Millä arvolla R yläraja on pienimmillään?

2. Etsi kiekossa $D(0, R)$ analyyttiset funktiot, joille $f(0) = i$ ja $|f(z)| \leq 1$ kaikilla $z \in D(0, R)$.
3. Olkoon f analyyttinen rajoitetussa alueessa D , ja jatkuva sekä alueessa D että sen reunalla. Jos f on nollasta poikkeava alueessa D , osoita että $|f(z)|$ saa pienimmän arvonsa alueen D reunalla. *Vihje:* Tarkastele funktiota $1/f$.
4. Olkoot $a, b \in \mathbb{C}$ ja $n \in \mathbb{N}$. Osoita, että $\max_{|z| \leq 1} |az^n + b| = |a| + |b|$.
5. Todista seuraava väite: Jos $\sum_{j=0}^{\infty} c_j$ suppenee, niin tällöin $c_j \rightarrow 0$ kun $j \rightarrow \infty$. *Vihje:* Tarkastele osasummien erotusta $S_n - S_{n-1}$.
6. Osoita, että sarja $\sum_{j=0}^{\infty} c^j$ hajaantuu, kun $|c| \geq 1$.
7. Etsi suhdetestin avulla kompleksitason alueet, jossa seuraavat funktiotermiset sarjat suppenevat:
- (a) $\sum_{j=1}^{\infty} jz^j$,
  - (b) $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{(z-i)^k}{2^k}$,
  - (c) $\sum_{k=0}^{\infty} (z+5i)^{2k}(k+1)^2$.
8. Todista, että $\sum_{j=1}^{\infty} j^{-p}$ suppenee kun $p > 1$. *Vihje:* Tulkitse integraali $\int_1^N x^{-p} dx$ ja summa $\sum_{j=2}^N j^{-p}$ pinta-aloina, ja vertaa.